



Posledice izida volitev parlamentarizma Norveške

Poraz socialistov nemara ne bo tako hudo vplival na politične odnose v sosedstvu, kot so mislili prvi trenutke.

OSLO, Nor. — Čeprav je pri volitvah v parlament dosedanja socialistična stranka zgubila bitko, vendar niso volitve znak zmage opozicijskih strank. Socialisti so zgubili večino glasov radi tega, ker so njihovi levičarski tekmeči, ki imajo svojo "socialistično ljudsko stranko", postavili kandidate v vseh 20 volivnih okrajih in prepeljali toliko pravih socialističnih volivcev na svojo stran, da je vlada radi tega zgubila 4 mandate. Boj med levico in desnico je ostal torej nedobojevan, ravnovesje političnih sil se ni spremenilo, a koravno bo dežela dobila novo vlado. Ali bo nova vlada, ki se bo opirala na koalicio 4 strank, res mogla vladati 4 leta, to je veliko vprašanje. Pred ta, to je veliko vprašanje. Pred nekaj leti je ta koalicija imela vlado v rokah, pa se je držala na oblasti le nekaj tednov. Sedaj bo koalicija vladala gotovo dalj časa, toda bo zmeraj v nevarnosti, da bo v njenih vrstah zavladalo pomanjkanje sloge.

Udeležba pri volitvah je bila odlična, glasovalo je nad 80% volivcev. Komunisti so glasovali za socialistično ljudsko stranko in tako indirektno pripomogli, da je sedanja vladna stranka izgubila 4 mandate.

Da bi izid volitev imel poseben vpliv na socialistične vladavde v drugih skandinavskih državah ali na nedeljske nemške parlamentarne volitve, ni verjetno. Norveške volitve še ne pomenijo, da se evropski volivci odmikajo od socialističnih strank, ki so socialistične le bolj po imenu, dočim so njihovi politični programi močno podobni programom socialnih strank med nasprotniki socializma. Čisto brez vpliva seveda sedanji izid norveških volitev ni, toda evropsko časopisje ga je v prvi naglici močno pretiravalo.

Nova norveška vlada ne bo spremenila dosedanje norveške zunanje politike. Tudi v domači se ne bo dosti odmikala od socialistične. O tem je pričal tudi volivni boj. Opozicijske stranke niso kritizirale programa socialistične stranke, so samo trdile, da ga znajo boljše in cenejše izvajati kot dosedanja vlada.

Zanimivo je, da se tudi v Nemčiji vrši te dni volivni boj prav v istem duhu.

Grki in Turki zavezniki in sovražniki ob istem času

NIKOZIJA, Ciper. — Na otoku Ciper si stojijo grške in turške čete nasproti kot sovražniki, varovati morajo namreč življenje in premoženje svojih rojakov, ki so razdeljeni v dva tabora. To pa ne bo grške in turške vlade motilo, da ne bi poslale svojih čet na vojaške vaje NATO, ki se bodo vršile od 21. do 26. septembra. Obe državi skupaj bosta poslali okoli 60.000 mož v polni vojni opremi.



Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura 68.

Novi grobovi

Mary Perusek
V torek zvečer je umrla v Cleveland Clinic 65 let stara Mary Perusek, po domače Štarnarjeva, s 5876 Dunham Rd., Maple Heights, roj. Hrvat v šmihelski fari pri Žužemberku, od koder je prišla v Ameriko pred 45 leti. Poleg moža Antona je zapustila hčer Vido Vrček, zeta Evgen, 4 vnuke, sestre Louise Pecjak (v Kanadi), Ano Lavrič in Terezijo Blatnik ter brata Jožeta (zadnje tri v starem kraju). Bila je članica društva Dom št. 25 SDZ in svoje čase vneta delavka pri Slov. nar. domu na Maple Heightsu, kjer je bil njen mož tajnik in je še sedaj direktor. Pogreb bo iz L. Ferfolia pogrebnega zavoda v soboto ob 8.30 zjutraj v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Stoyan Hinich
V St. Vincent Charity bolnišnici je umrl 68 let stari Stoyan Hinich s 3244 St. Clair Avenue, rojen v vasi Doljni Kotar v Liki na Hrvaškem. Bil je samski in je nad 40 let delal pri American Steel & Wire Co. Zapustil je nečakinjo Anko Vuksan v Torontu v Kanadi. Pokojnik je bil član Sv. Save br. 1 SNS. Pogreb bo jutri popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Save ob enih, nato na pokopališče sv. Teodozija.

Astronavta Cooper in Conrad odšla na propagandno potovanje

WASHINGTON, D.C. — Prav do preteklega tedna so strokovnjaki pestili oba Gemini 5 astronauta Cooperja in Conrada. Šele tedaj so jma dali mir, da sta se lahko pripravila za agitacijsko potovanje, ki ga jima je Johnson obljubil že takrat, ko sta srečno končala svoje 8-dnevno potovanje okoli Zemlje.

Najprej sta prišla v Washington, kjer sta bila sprejeta v Beli hiši in v Kongresu, pa tudi v Narodni akademiji za znanost.

Včeraj sta odletela v Atene in v Ankaru. Nato gresta v Afriko: najprej v Abesinijo, potem pa na Madagaskar, v Kenijo in Nigerijo. Nato jih bo pot peljala nazaj v Ameriko. Predsednik Johnson jima je že povedal, da bosta lahko napravila še par takih krožnih potovanj po svetu. Programi zanje še niso objavljeni.

Podpiranje farmerjev bo oslalo neomejeno

Senat je izglasoval podpiranje farmerjev za nova štiri leta, ne da bi omejil podporo posameznim farmerjem.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Frank J. Lausche iz Ohia je v torek, ko je glasoval proti farmerjskemu zakonskemu predlogu, izjavil, da enostavno ne vidi smisla v tem, da je Senat znižal ali celo ukinil prometni davek na zlatino, kožuhovalno in lepoto, uva pa davek na predelavo pšenice, ki ga bodo morali na zadnje plačati potrošniki kruha. Lausche to opozorjanje pri njegovih senatorskih tovariših ni bilo uspešno, ti so zakonski predlog kljub vsemu izglasovali. Zanj je glasoval tudi Lauschev senatorski tovariš iz Ohia S. Young.

Zakonski predlog predvideva podpiranje pridelka pšenice, bombaža, žita za krmo, volne in riža. Nasprotniki predloga so hoteli omejiti podporo, ki naj bi jih dobili posamezni farmerji, najprej na \$25.000, nato na \$50.000 in na \$100.000, pa niso prodrli. Tak, neomejen način podpiranja so označevali za "razmetavanje in posebnost, ki ne dosega cilja". Sen. D. Brewster, demokrat iz Marylanda, je opozoril na dejstvo, da je podpiranje farmerjev stalo 1.1955 le \$260 milijonov, lani pa že \$2,6 milijona.

Po trditvah sen. Brewsterja mali farmerji, ki obdelujejo svoje farme skupaj s svojimi družinami, od podpiranja nimajo več kot kvečjemu kako drobtino, glavni deli podpora gredo velikim farmerjem, ki teh podpor dejansko ne potrebujejo in ne zaslužijo.

V Senatu sprejet predlog je različen od onega, ki ga je odobrila Dom, zato pričakujejo še trde pregovore na konferenci obeh domov, predno bo gotovo skupno besedilo novega farmerjskega zakona. Ta se v glavnem le drži predloga, ki ga je izdelala in predložila zvezna vlada sama.

Na tretjem mestu
SAN FRANCISCO, Calif. — To mesto je v pogledu denarnih sredstev na tretjem mestu v vsej deželi. Pred njim sta le New York City in Chicago.

Trgovska delegacija ZDA v Bukarešto in Varšavo

WASHINGTON, D.C. — Te dni bo odpotovala 7-članska trgovska delegacija najprej v Bukarešto, potem pa v Varšavo. V septembru bo v Romuniji, v oktobru na Poljskem. Vrne se sredi oktobra. Delegacija se bo torej mudila precej časa na svoji poti, čeprav nima nobenih političnih nalog.

Treba je spraviti v red vse dosedanje gospodarske pogodbe z obema državama. Niso namreč posebno pregledne, niso vse izvršene, pa tudi si nasprotujejo v nekaterih točkah. Povrh je treba misliti na novo pogodbo, ki bi vpoštevala obojestranske interese, česar do sedaj nekajkrat ni bilo.

Ne bo težko doseči sporazuma z Romunijo; ta je zanesljiva plačnica in ne potrebuje dolgoročnih kreditov. Zato pa je Poljska v neprestanih težavah, ker ima večno primanjkljaj v plačilni bilanci. Povrh je pa Poljska še močno zadolžena, v domačem gospodarstvu pa ne pozna preveč reda. Vse to bo oviralo hitro sporazumevanje na sejah.

Težave ne bodo nepremagljive ne v Bukarešti ne v Varšavi, zato se delegacija ne bo vrnila praznih rok sredi oktobra v Washington.

Skoraj vsi šolski okraji so izjavili, da izpolnjujejo zakon o integraciji

WASHINGTON, D.C. — Federalno tajništvo za zdravje, prosveto in socialne zadeve je objavilo, da je med 26.000 šolskih okrajev samo 80 takih, ki nečajo federalne podpore in niso izjavili, da hočejo izvajati šolsko integracijo v duhu novega zakona o civilnih pravicah.

Tajništvo izjavam ne verjame na prvi pogled, bo vse izjave prekontroliralo. Zagovorniki integracije, posebno voditelji črnskih organizacij, trdijo, da veliko šolskih okrajev na jugu ni začelo niti s simbolično integracijo, in navajajo za svoje trditve konkretne slučaje. Jim pa ni treba preveč dokazovati, saj že dnevno časopisje poroča dosti obširno, kako šolske oblasti v južnih državah izigravajo duh novega zakona. Izjave šolskih okrajev ne pomenijo torej vsega.

PREDSEDNIK JOHNSON JE PRIPRAVLJEN POSREDOVATI

Predsednik Združenih držav je pripravljen posredovati za mir med Indijo in Pakistanom, če bi se pokazala za to ugodna priložnost, trenutno vendar Združene države z vsem svojim ugledom podpirajo posredovanje Združenih narodov.

WASHINGTON, D.C. — Izjava predsednika Pakistana Mohameda Ayub Khana na tiskovni konferenci včeraj, da bi Združene države "lahko igrale zelo odločilno vlogo, če bi Indiji in Pakistanu povedale, da ne bodo trpele te vojne", je vladne kroge do neke mere iznenadila. Pakistanska vlada ni o tej izjavi Združenih držav v naprej nič obvestila, kot je to običaj, in tudi ni preje izrazila nobene želje, naj bi Združene države posredovale. Ayub je pripomnil, da bi Washington lahko dosegel rešitev spora, ko je bilo leta 1962 vprašanje Kašmirja v razpravi. Čeprav si v Beli hiši trenutno še niso na jasnem, kaj je predsednik Pakistana s svojo izjavo hotel, je predsednikov tiskovni tajnik Moyers izjavil, da je predsednik pripravljen posredovati za mir, če bi se pokazalo, da bi tako posredovanje moglo biti uspešno.

V vladnih krogih izjavljajo, da pakistanska vlada v razgovorih z ameriškim poslanikom W. P. McConaughy ni nič omenila želje po posredovanju za mir in seveda tudi ne nameravane izjave predsednika Ayuba časniki. Zato ugibljejo, če ni morda izjava bolj nekaka pripomba na preteklost, da bi bile Združene države lahko tedaj privedle do rešitve kašmirskega spora in tako odstranile vzrok za sedanji vojni spopad.

Na bojiščih zatišje
V zadnjih dneh je na bojiščih v Kašmirju in na meji med Zahodnim Pakistanom in Indijo prevladovalo zatišje. Nobena stran ni izvedla nobenih večjih vojaških operacij na tleh, le tu in tam so se oglasili topovi in strojnice, letala pa preletavala fronto in vojaške cilje sovražnika. Indija je izjavila, da je svoje vojaške cilje dosegla. Navedla je tudi izgube v ljudeh in materialu. Pakistanske so seveda še enkrat večje od njenih lastnih. Ni nobene možnosti, da bi nepristranski opazovalci mogli te podatke preveriti. Ne Indija ne Pakistan ne pustita časnikarjev na bojišče.

Predsednik indijske vlade Sastri je sinoči izjavil, da je bila Indija voljna sprejeti premirje, ki ga je predložil U. T. da pa ga je odklonil Pakistan. Zato je pozval oborožene sile, naj nadaljujejo odločno boj za prevlado.

Predsednik indijske vlade Sastri je sinoči izjavil, da je bila Indija voljna sprejeti premirje, ki ga je predložil U. T. da pa ga je odklonil Pakistan. Zato je pozval oborožene sile, naj nadaljujejo odločno boj za prevlado.

Predsednik indijske vlade Sastri je sinoči izjavil, da je bila Indija voljna sprejeti premirje, ki ga je predložil U. T. da pa ga je odklonil Pakistan. Zato je pozval oborožene sile, naj nadaljujejo odločno boj za prevlado.

preveč zavozili. Naše čete so zaradi tega utrpelje čisto nepotrebno velike izgube v ljudeh in materialu.

Sedaj se je naše poveljstvo postavilo na stališče, da bo šlo na pomoč vietnamskim četam samo takrat, kadar bodo saigonske vojaške operacije dogovorjene in organizirane tako, kot je treba. To je seveda hudo razburilo saigonske generale, pa ni nič pomagalo, so se morali ukloniti kruti stvarnosti.

Bistvo gverilkega vojskovanja v Južnem Vietnamu obstoji trenutno v rabi zased po gverilcih. Partizani skušajo izvesti naše in saigonske čete na teren, ki jim na njem pripravijo vse polno zased. Naše čete ne gredo torej na teren, dokler ga ne poznajo in preiščejo, saigonske čete so pa v tem pogledu zelo površne. Zato trpijo velike izgube in hočejo prisiliti še naše čete, da bi se spustile v boje na tveganih pozicijah.

Drugi glavni spor med našimi in saigonskimi poveljniki je

obrambo dežele. Kljub temu pozivu vlada še vedno vzdolž vse meje v glavnem zatišje, ki ga tu in tam zmotijo kaki strelj lahkega pehotnega orožja.

U. T. Tant bo poročal
Varnostnemu svetu
NEW YORK, N.Y. — Predsednik Varnostnega sveta ZN za ta mesec ameriški poslanik A. Goldberg je tega sklical za jutri na sejo, da sliši poročilo glavnega tajnika ZN U. Tanta o njegovih naporih za ustavitve sovražnosti med Indijo in Pakistanom v smislu v Varnostnem svetu 6. septembra sprejete resolucije.

Varnostni svet bo znova pretresel položaj in nato nadaljeval poskuse za končanje sovražnosti med Indijo in Pakistanom.

Peruvanska vlada odstopila

LIMA, Peru. — Kot smo poročali, se mora peruvanski predsednik republike Terry boriti kar na dve strani: proti komunističnim gverilcem v visokih Andih in proti desničarski parlamentarni opoziciji v Kongresu. Opozicija je sedaj zahtevala, naj pride vlada v Kongres in brani svojo politiko. Vlada tega ni hotela storiti in je odstopila, Terry je pa postavil kongresnika Decerro za novega ministrskega predsednika. Ker se po tradiciji vsaka nova vlada predstavi Kongresu, da tam zagovarja svoj politični program, bo torej opozicija prišla na svoj račun, samo z malo spremembo: pred seboj ne bo imela prejšnje ampak novo vlado. Politični opazovalci upajo, da opozicija ne bo tako hudo nagajala novi vladi kot je prejšnji.

Nov povod za govorice o spremembi v Sovjetiji

DUNAJ, Avstr. — Nekateri proučevalci razmer za železno zaveso trdijo, da kaže članek v glavnem glasilu Komunistične partije ZSSR "Pravdi", ki ostro kritizira stališče vladnega glasila "Izvestia" zaradi njegovega odnosa do leposlovnih del, na spor v vodstvu Sovjetske zveze, ki utegne prinesiti spremembe.

Različno gledanje Pravde in Izvestia na težko in lahko industrijo leta 1954 je napovedalo odstranitev Malenkova z mesta predsednika vlade.

Pokažite
"AMERIŠKO DOMOVINO"
prijateljem in znancom;
povejte jim, da jo pošiljamo
brezplačno na ogled.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—
Društvo Slov. dom št. 6 SDZ ima jutri, v petek, ob osmih sejo v navadnih prostorih.
Društvo Dvor Baraga št. 1317 Katoliških borštnarjev ima jutri zvečer ob 8. uri redno sejo. —Asement bodo pobirali od 6.30 dalje.

Poroča—
V soboto ob desetih dopoldne se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Janice Marie Baraga, hčerka Mr. in Mrs. Frank J. Baraga s 7702 Lockyear Avenue, ter Duane Anthony Stucin, sin Mr. in Mrs. Anthony Stucin z 979 E. 74 St. Cestitamo in želimo vso srečo!

Iz bolnišnice—
Mrs. Jennie Hrvatin z 19809 Kildeer Avenue se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Je še vedno pod zdravniško oskrbo.

"Oktober festival"—
Hofbrau House na 1400 E. 55 St. vabi v petek, 17. sept., in v soboto, 18. sept., v svoje prostore na "Oktober festival". — Podrobnosti v oglasu!

Sestanek—
Akademsko društvo SAVA ima nocoj ob 7.30 sestanek v Baragovem domu na St. Clair Avenue.

Goldwater bi rad zopet v senat

WASHINGTON, D.C. — Po vesteh iz okolice republikanskega predsedniškega kandidata leta 1964 B. Goldwaterja ta ne misli kandidirati za guvernerja države Arizona, pač pa bo nastopil leta 1968 kot kandidat za zveznega senatorja na mesto, kjer je sedaj 87 let stari demokrat Carl Hayden.

Zadnje vesti

COLUMBUS, O. — Chester K. Gillespie, črnc, član Ohijskega šolskega odbora, je pozval včeraj v posebnem telegramu predsednika Johnsona, naj ustavi vso zvezno podporo šolam v državi Ohio, ker da v glavnem uradu državnega oddelka za šolstvo v Columbusu ni nobenega nebelega uslužbenca. Glavni državni šolski nadzornik dr. E. Holt je ta očitek zanikal kot neresničen.

HAYNEVILLE, Ala. — Okrajna porota je zavrnila sprejem obtožbe umora T. L. Coleman, 55 let starega pomožnega šerifa, ki je pretekli mesec tu ustrelil do smrti protestantskega seminiščenika J. D. Keena in hudo ranil katoliškega duhovnika iz Chicaga. Oba sta sodelovala pri kampanji za civilne pravice. Porota je označila ustrelece za uboj in je verjetnost, da bo obtoženec oproščen. Glavni državni pravdnik je izjavil, da ni zadovoljen in da se bo trudil za obtožbo umora.

BEN CAT, J. Viet. — Ameriške in vietnamske padalske enote so v sodelovanju z avstralskim in novozelandskimi oddelki začele v torek obsežno akcijo proti temu področju kakih 60 milj severno od Saigon, kjer naj bi se zadrževale večje rdeče sile. Vse kaže, da se je rdečim posrečilo o pravem času umakniti, če so seveda tam sploh bili...



6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio



No. 177 Thurs., Sept. 16, 1965

Indija in Pakistan

Obe državi sta plod zgodovine, ne pa morda modernih načel o narodnostih, samoodločbi narodov in svobodni demokraciji. To so pojmi, ki sta si jih obe državi šele tekom tega stoletja izposodili od Evrope in Amerike in jih prirojili svojemu značaju, tradiciji in navadam, da ne govorimo o vplivu vere, rase, kast in gospodarskega stanja. Na vse to sta Evropa — razen Anglije — in Amerika malo mislili, ko sta l. 1947 navdušeno pozdravljali novi državi. Sta bili prepričani, da vodilni ljudje v Indiji in Pakistanu res predstavljajo dejansko stanje, politično, gospodarsko, kulturno, itd. V resnici so bili vodilni ljudje samo glasniki političnih ciljev, ki jih pa tamkajšnja stvarnost še ni poznala in jih ne pozna še danes.

Vzor takega vodilnega politika je bil za Indijo pokojni Mahatma Gandhi. Njegov naslednik Nehru ga je samo deloma dosegal v globini misli in vpliva. Oba sta govorila samo o Indiji, kakršna bi morala biti in ne, kakršna je. Prav isto velja za pakistanske politike, kar jih je bilo prvorazrednih.

Indija je po prebivalstvu 4-krat večja od Pakistana, toda razdrobljena na skupine, ki se ločijo po veri, kastah, jezikih, tradiciji in načinu gospodarjenja. Pravijo, da so naštevi v Indiji nad 800 jezikov in narečij. Res pa je, da se dežela še danes po 18 letih ni dokopala do jasnega stališča, kaj naj bi bil uradni jezik za celo državo, ako je kaj takega sploh mogoče doseči. Pakistan je v tem pogledu nekaj bolj konsolidiran.

S političnega vidika je svobodni svet že od rojstva nove države poudarjal demokratični značaj nove indijske republike in jo slikal kot glavno oporo svobodne demokracije v Aziji. Glavna opora je že, toda ni ravno vzorna, kajti glavni stebel indijske politike — kongresna stranka — ni ravno tvorba, ki bi bila posnemanja vredna. Vse preveč se je v njej nateplo politikov, ki iščejo samo koristi za svoje kraje in pokrajine, pa tudi svoje osebnosti, zato stranka nima takega pomena, kot svobodni svet misli. Mora biti pač dobra, ker kaj boljšega ni v Indiji na vidiku. V Pakistanu vlada diktatura, ki je pa tudi svoje vrste, kar so pokazale zadnje predsedniške volitve. Opozicija diktaturi je tako razbita, da ni mogla iti na volitve s skupnim programom, ampak samo s skupno kandidatino, pa je v kljub temu dobila kar lepo število glasov, čemur se je diktator Ayub Khan zelo čudil.

V vojaškem pogledu stojita obe državi na šibkih nogah. Indija je to pokazala dosti nazorno v bojih proti kitajskim komunistom pred tremi leti. Indijske čete so se proti kitajskim divizijam slabo obnesle. Niso bile samo slabo oborožene, so bile tudi v rokah oficirskega zbora, ki se ni pokazal z dobre strani. Šele takrat je svet začel gledati na Indijo bolj realistično in ni prišel do upalnih zaključkov. Pakistanske divizije še niso imele prilike, da bi se izkazale v resnih spopadih s sovražnikom. Mislijo pa, da so boljše oborožene od indijskih in da so tudi v rokah dobrih oficirjev.

Obe državi sta sosedji, toda mirnega sožitja ne poznata že od svojega rojstva. Na oltar mirnega sožitja sta žrtvovali, če smemo tako reči, nad milijon človeških življenj in še več ljudi pregnali z njihovih domačij v tujo sosesčino. L. 1949 je bilo doseženo premirje med njima, toda miru še ni, kot pričajo sedanji vojni dogodki zaradi Kašmirja. Naj pa pravda radi Kašmirja poteka tako ali tako, pravega miru med obema republikama tudi še ne bo. Ne tiči vzrok samo v sporu glede Kašmirja. Tiči globlje: v sovraštvo in nezaupanje, ki ga rodi vsako sovraštvo. Sovražstvo med Indijci in Pakistanci je staro že cele rodove, je žal postalo že tradicionalno. Seveda pa ni nič mlajše tudi medsebojno nezaupanje. Politični opazovalci v Pakistanu in Indiji so radi tega izbruh sedanjih vojaških spopadov napovedovali že dolgo.

Glasom premirja iz l. 1949 je dobila Indija dve tretjini Kašmirja, Pakistan pa eno tretjino. V Kašmirju živi 80% prebivalstva, ki vsaj po veri in tradicijah, ako že ne po običajih, preteklosti itd., simpatizira s Pakistanom. Pakistan se čuti prikrajšanega in se boji, da se Indija ne bo držala pogojev premirja. Indija sama je podprla ta sum, ker je pokazala očitno namero, da vključi pakistanske kraje v svojo republiko. To je spravilo Pakistan do obupnega koraka, da je začel z nemiri na meji, ki so prešli hitro v vojskovanje na drobno. Pravega vojskovanja še ne vidimo, najbrže nanj nista pripravljeni ne Indija ne Pakistan. Imata namreč premalo orožja. Ko ga bo zmanjkalo, bo vojskovanje dobilo zopet novo podobo. Kakšno, je težko reči. Zato ne bi mogli sedanjim vojnim operacijam pripisovati prevelikega pomena, niso nevarnost za svetovni mir, kot tupatam slišimo.

Lahko pa postanejo, ako bi se vmešala vanje rdeča Kitajska, ki kaže očiten namen, da sedanjo napetost med

obema državama izrazi za svoje cilje. Ako bi res začela podpirati Pakistan z aktivnim posegom v vojskovanje na pakistanski stani, potem seveda ne bi mogla ostati mirna Amerika, pa tudi Rusija bi bila močno vznemirjena. Tu pa pride verjetno na pomoč — vietnamska vojna. Kitajski komunisti so se tam preveč zapletli, da bi mogli tvegati pustolovščine še ob indijsko-kitajski meji. Da so tiste pustolovščine nevarne tudi zanje, so zvedeli že l. 1962.

Sedanja napetost med Indijo in Pakistanom se bo s časom poglobila, toda ne bo izginila. Sovražstvo in medsebojno nezaupanje bosta ostala nedotaknjena, morda celo globlja. To je tisto, kar je nevarno na dolgo dobo, ne pa morda sedanje grmenje topov.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček.

Duluth, Minn. — V ponedeljek zvečer, 16. velikega srpana, na dan sv. Roka, sem obiskal moje znanke v prodajalni Northwest Auto Sales, kjer modruje mo včasih o tem in onem. Na poti tja mi je prišlo v spomin, kako so moji starši na Rokovo nedeljo v mali podeželski gostilni servirali gostom-romarjem, ki so prihajali od blizu in daleč na Rokovo žegnanje k Sv. Roku tam nad Poganci in Regerčjo vasjo, kjer je na malem opetem hribčku v gozdiču stala mala skromna cerkev, ki je spadala tiste čase k poganjski grajščini pri Novem mestu. Kot podružnica pa je spadala k šmihelski župniji. Moja pokojna mati je navadno skuhala za Rokovo nedeljo precejšen kotel telečjega "ajmohta". Tega so servirali navadno po prvi maši, ki je bila ob 6. uri zjutraj — a trajala je tiste čase s precej dolgo pridigo okrog uro in pol. Druga je bila ob 10. uri. Ob 2. uri popoldne pa še litanije z blagoslovom. Oče je tista leta navadno nabavil teleta. Drob in drugega nekaj je bilo za "ajmoht", ostalo pa za telečje pečenke, ki so šle gostom zlasti po drugi maši in potem popoldne v slast. Pečenke pa so zalivali z dobro vinsko kapljico. To je goste zlasti popoldne kmalu spravilo v dobro židano voljo, da so začeli popevati, da so se lepe slovenske zdravice čule daleč na okrog. Včasih je še kak harmonikar vlekel meh, da so mlade in stare začele pete srbeti in kar veselo in židane volje je bilo vse.

To nekako pred 60 leti in več. Zdaj je seveda gotovo drugače, a v starih časih pa je bilo lušno. Spomini, ki slovenskemu človeku uhajajo tja čez morje. Ob teh mislih in spominih sem vstopil v prej omenjeno prodajalno. Šved Eric, resen mož, ter Irec Mac, sta živahno razpravljala o borznih trgih in padanju cen delnicam na borzah tekom par zadnjih tednov. Mac se je jezil, da so delnicam, katere lastuje on, nekaj padle vrednosti od pomladi sem, za skoraj kakih 7 točk ali 7%. Kako to, je vpraševal? Saj vendar cene vsemu blagu in izdelkom gredo navzgor? Čemu naj cene delnicam gredo navzdol? Tudi šved Eric se peča in srečo lovi s kupovanjem delnic. A pri razsojanju in razpravljanju o gospodarskem stanju v industrijah in drugod je bolje podkovan kakor Mac. Za tem, ko sem prisedel k njima, je nama začel razlagati razne vzroke, zakaj in odkod prihajajo nekam čudni in mnogim nerazumljivi pojavi v našem gospodarstvu.

Najprvo je navedel, da te pojave čuti skoro vse svobodni svet. Od lanskega leta 30. junija 1965 so na splošno in povprečno delnice v cenah padle. V Avstraliji za kar celih 18 točk, v Avstriji za 3.9, v Franciji za 10, v Nemčiji za 13, v Italiji za 17, na Japonskem za celo 19 točk, na Zozemskem za 10, v Južni Afriki delnice zlatih rudnikov za 5.3 in pri nas v ZD za 7.5 točk. To pove in to kaže, je poudaril Eric, da srce svetovnega gospodarstva zadnje leto slabše bije kakor preje. Radi česa tako in zakaj tako?

V glavnem je temu kriva inflacija, ki je začela zadnje čase požirati denar vsem. Vse stane več, dražje je vse, kar kupimo. Vedni višji davki so drugo žrelo, ki ni nikdar sito in polno. Dalje tudi vedno višje plače, zahteve po višjih plačah prihajajo seveda od tega, ker se vse neprestano draži in delavci in zaslužkarji morajo imeti višje dohodke, če hočejo živeti. Pa tudi ljudje postajamo vsi nekam bolj in bolj razvajeni. Poželjevanja po vsem so vedno večja, tudi ta vodijo v nekako inflacijo. Nikdar nismo zadovoljni. To nam požira dohodke in zato zahtevamo vedno večje plače in to gre naprej in naprej brez konca in kraja. Vsaka stvar in vsaka pot pa ima svoj konec in tako znamo privoziti do nekega neprijetnega konca tudi v vsem našem gospodarstvu. Tako je zaključil Eric.

Potem je še navedel, da hranilne vloge skoro v vseh zapadnih deželah Evrope so od lani povprečno okrog 10 do 12% nižje od prejšnjega leta. Angleški funt slabi. Tako tudi francoski frank radi krize v Skupnem evropskem trgu. Celó v Švici so nekatere firme znižale dividende. V Italiji narašča inflacija in brezposelnost. Več ali manj je tako tudi drugod. Vsi ti pojavi so nekak opomin nam vsem: "Čuvajte se, v kake košarice spravljate svoja jajca in v kaj investirate okrogle knofe in svoje 'zelene metulje'."

Kar je nam Eric nanizal s svojim razlaganjem, je res nekaj, kar zasluži in je vredno nekaj, če ne precej previdnosti. Razne špekulacije, kakršne nam nudijo borzni trgi in druge take kupčije, so včasih kaj zapeljive. Hazardnost je zapeljiva. Ob ljublja in prikazuje zlate gradove in s tem zaslepuje, da mnogi segajo po nič ali malo vrednih delnicah, katere ne rodijo drugega sadu, kakor kislo razočaranje nekega dne. Ampak ljudje smo že taki. Na hitro bi vsak rad postal milijonar in če moč tudi bilijonar, pa svoje težko zaslužene "knofe" in "zelene metulje" investiramo v tak "plevel", ki nikdar ne rodi kaj prida sadu. Dokler bomo ljudje takim neprevidnim investicijam, se raznim navihanim in prebrisanim mešetarjem in posredovalcem ne bo slabo godilo na svetu.

K vsemu temu ne rečem drugega, kakor to: Želim da bi vsak čitatelj teh vrstic to prav in temeljito razumel. Ne bo mu to v škodo. * POGUMNO IN DOBRO POVEDAL! — Kdo in kaj povedal? Senator Everett Dirksen, republikanec, ki zastopa državo Illinois v zveznem senatu, se je pred kratkim izrazil o televizijskem filmu, na katerem prikazujejo mladim po deželi predstave takoiimenovanega "Rock and Roll Show" in poleg tega še predstavo "What's happening Baby?". To je, kakor je že nekdo drugi pred Dirksenom imenoval, "predstava, ki pospešuje norost mladine". Nastopajo mladiči z dolgimi kuštrastimi lasmi, skačejo, se gibljejo in zvijajo ter z zadnjimi konci migajo, kakor da jih ose in sršeni pikajo v hlače in krilih. Zraven nerodno pojo in pačijo obbraze. In nekateri, ki to financirajo in podpirajo, imajo to no-

rost za nekako kulturno umetnino.

O tej umetnosti, ki jo izvajajo takozvani "Beatles", je senator Dirksen dejal, ko so ga vprašali, kaj meni in misli o njej, tole: "Da je ta 'umetnost' taka, da prime človeka, ki jo gleda in opazuje, da bi kozlal!" Pristavil je še, da so nastopi sramotni, poniževalni, včasih skoro nemoralni in 'lousy — double lousy'!"

Te televizijske predstave je preskrbel Urad "of economic opportunity", ki mu načeluje znani Sergeant Shriver in je namenjen v pomoč mladini v revnih krajih. On in upravnik omenjenega urada Holmes Brown zagovarjata program. V resnici pa menijo mnogi krog, da je trošenje denarja za kaj takega naravnost metanje denarja proč.

Le kaj naj taki neumni nastopi in plesi doprinešjo k vzgoji in kulturi? Saj še za kak predpustne nastope niso prijemali!

Ampak dandanes je že tako — bolj ko je kdo kuštrast in nasmeljen hodi okrog in kake neumnosti in norosti prodaja — bolj ga posnemajo drugi in norijo za njim.

Senatorju Dirksenu pa čast, da je imel pogum podati javnosti svojo oceno o tej "novi moderni norosti!"

* SE ENO ALI DVE ZA DOBRO VOLJO.

— Vestna kuharica. — Gospa je po kosilu nekaj pregledovala po kuhinji in videla, da je po kosilu ostalo še mnogo jestvin. Reče kuharici:

"Pri nas, draga moja, je navada, da se pojedjo tudi ostanke."

Kuharica pa odgovori: "Bodite brez skrbi, gospa. Prihranila jih vam bom."

— Praktično pojasnil zadevo. — Gospod Joško, ki ga je rad pil in rad veseljačil po plesiščih itd., bi se imel poročiti z neko gospodično. Neka njegova sosedka je to zvedela in ga je ob srečanju pobarala:

"Torej, ste se res zaljubili v gospodično Koničnikovo in jo mislite poročiti? Kdaj bo poroka?"

Imigrantski arhivi v Minnesoti

SEATTLE, Wash. — Večkrat sem že bral v Ameriški Domovini in v drugih listih krajša poročila o zbiranju imigrantskih arhivov, ki ga vrši minnesotska univerza pod vodstvom univerzitetnega profesorja dr. Smitha.

Na poti preko Minnesote proti Seattleju sem se ob koncu avgusta ustavil v Minneapolisu. Že poprej sem se po pisnih dogovorih s prof. Smithom, da mi bodo razkazali zbirko ter mi jo jasnil, karkoli bi želel. Žal, niti prof. Smith, niti arhivarka ga. Mary Molek nista mogla biti prisotna. Prof. Smith je ravno odhajal za eno leto na michigansko univerzo v Ann Arbor, gospa Molek se pa še ni vrnila iz Italije, kamor je šla v zvezi z zbiranjem arhivskega gradiva.

Zbiranje gradiva je v rokah univerzitetne knjižnice; univerza je zagotovila potrebne kredite za zbiranje, hranjenje in urejanje nabranega gradiva ter se zato ni bati, da bi se gradivo najrazličnejših vrst porazgubilo ali pa da bi se zbiranje nenadoma prekinilo ter bi bil obstoj arhivov kakorkoli ogrožen. Zbirki je torej zagotovljena administrativna in finančna stalnost. Zbiranje ni omejeno le na slovensko imigracijo. Univerza se zaenkrat predvsem zanima za tiste narodnostne skupine, ki so bile pri podobnem zbiranju doslej zanemarjene, namreč slovenske skupine (Slovenci, Hrvati, Srbi, Bolgari, Makedonci, Ukrajinci, Belorusi in drugi), baltske narodnosti, Italijane. Slovenski del je dokaj dobro zastopan, predvsem po zapuščini pokojnega urednika Ivana Moleka ter po arhivih iz Chicaga.

Gospa Molekova je kot Slovenka posebej zainteresirana za



Franc Ižanec: Odpri grobovi

Junija t.l. je za 20-letnico najstrašnejšega dogodka v slovenski zgodovini izšla v Buenos Airesu v Argentini knjiga Franca Ižanca, kar je gotovo iz razumljivih razlogov skrito ime, z naslovom "Odpri grobovi". Kdor jo bo kupil in prebral, jo bo vesel. Knjiga je gotovo tehten donesek s protikomunistične strani k zgodovini rdeče revolucije na Slovenskem. Ima 128 strani. Tiskana je na finem papirju. Opremljena je okusno in spoštljivo. Med drugim vsebuje tudi vrsto zgodovinsko pomembnih slik in črtežev, kot sliko Babnik-Martinčeve družine iz Dravelj pri Ljubljani, ki je dala — Bog se je usmilil — dva sina-brata ubijalca: eden je ubil ravnatelja Praprotnika, drugi pa preoblečen v duhovnika bana dr. Marka Natlačena, in

Joško se je po glavi popraskal in odgovoril: "Toda, prosim vas, ne govorite o tem. Z nobeno se nisem zaročil in nobene poroke ne bo, basta!"

"Kako to Joško? Ali govorite resno?"

"Popolnoma resno!" odgovori Joško. "Ko je imelo priti do poroke, sem se ga tako natreskal, da mi starši niso hoteli dati dekleta. Ko sem se potem streznil, pa jo jaz nisem hotel vzeti."

— Razlika. — Milena: "Ne razumem te, Ančka, kako si mogla Milana odsloviti in se odločiti za Zdravka? Če ju primerjam ... Milan je zmerom bolj obločen in ..."

Ančka: "Ti tega res ne razumeš. Milan ljubi sebe, Zdravko pa mene."

Vsem čitateljem A.D. iskren pozdrav!

Andrejček

slovenski material.

Profesor Smith je doslej obiskal vse večje centre imigracije in skušal priti do arhivskega gradiva, bodisi do gradiva samega, bodisi do pravice prefotografiranja. Čuditi se je, kako uspešen je bil pri svojem dosedanjem delu. Kaj zanimivo je hoditi po sobah, dodeljenih arhivu, in brati na paketih, ki so prispeli v zadnjem tednu, imena slovenskih znanecv iz Železnega okrožja, Clevelanda, Chicaga in drugih krajev; njihove pošiljke pomagajo graditi in bogatiti zbirko, ki nam je vsem tako zelo potrebna.

Upravništvo knjižnice mi je ponovno zagotovilo, da so arhivi vsakomur na razpolago za študijske namene. Univerza je tudi navezala stike z ustanovami v Ljubljani, predvsem z Akademijo, kjer so v zadnjem času pričeli s podobnim zbiranjem. Direktor posebnih zbirk knjižnice mi je zagotovil, da bodo v Minneapolisu zbrani arhivi tam tudi ostali ter da ni govora, da bi material bil poslan v Ljubljano, četudi je verjetno, kakor sam sklepam, da bodo slovenski raziskovalci iz Slovenije tudi imeli dostop do zbranega gradiva. Zbiranje v Ljubljani in v Minnesoti se torej nekako dopolnjujeta.

Pri vsem tem vidim le eno nevarnost: zdi se mi, da del novih imigrantov z nezaupanjem gleda na to zbiranje, ker bi raje gradivo obdržal zase, četudi ni, ma za to ne prostorov, ne oseba, ne denarja za vzdrževanje. Razumljivo je, da povojni imigranti ne odgovarjajo pozivom iz Ljubljane, naj bi tja pošiljali gradivo; ni verjetno, da bo Slovenian Research Center pod

KULTURNA KRONIKA

črtež, kot Brezarjevega brezna v šentvitski fari, dalje štirih morišč med Trnovcem in Starimi žagami na Kočevskem in končno črtež morišča v Kočevskem Rogu ter sliko škofjeloškega gradu.

Knjigo zaključuje svojevrstna preglednica, ki ima naslov "Celotni pregled komunističnih pobojev in morišč nad 13,981 slovenskih domobrancev v mesecu maju, juniju, juliju 1945 in nedoločeno številu pobitih iz ljubljanskih zaporov". Ta "Celotni pregled" ima te-le rubrike: datum, kraj zajetja, število zajetih, število pobitih, označeno v procentih, opis čet, koncentracijskega taborišča, zapori ujetih in mučenih domobrancev, kraji mučenja in končno grobovi. Konec svojega dela je avtor zapisal naslednjo čisto pravilno pripombo: "V celotnem pregledu je še dosti pomanjkljivosti, ki bodo z novimi pričevanji odpravljene. Bolj kot kritično natančen seznam skuša biti omenjeni pregled neka splošna podoba pobojev in morišč." — Kdor želi knjigo hitro imeti, naj pride po njo v Baragov dom. Izvod velja \$1.50.

vodstvom prof. Gobca, zmogel kaj več kot le hraniti doslej zbrano; ostaja torej kot najbolj sprejemljivo središče za zbiranje univerza v Minneapolisu. Bati se je, če bomo nadaljevali z nezaupanjem, da bo v imigrantskih arhivih in v zgodovini, ki bo pisana na osnovi teh arhivov, slovenska imigrantska preteklost enostransko prikazana, če ne bomo poskrbeli kot posamezniki in kot skupnost, da bo poleg napredne in socialistične zastopana tudi katoliška in protikomunistična stran. Uprava univerze je apriorno proti vsaki diskriminaciji; nima nikakega namena izločati gradiva, a ga ne more ustvarjati, niti ne zbrati brez našega sodelovanja. Četudi je sedanje zbiranje predvsem osredotočeno na starejšo imigracijo, se vrši zbiranje tudi novejšega materiala. Saj sedanje kaj hitro postane preteklost. Kljub lastnim sivim lasem in visokim čelom preradi pozabimo, koliko let je že minilo od našega prihoda v Ameriko, čeprav še vedno slišimo, da smo "ta novi".

Centralizacija slovenske delavnosti v Ameriki danes ni mogoča, zato je z veseljem pozdraviti vsako iniciativo, ki vodi k afirmaciji slovenske preteklosti in sedanje prisotnosti v Ameriki. Temu služi tudi resno zbiranje te ameriške univerze, vredno in potrebno naše podpore.

Pod naslovom gradiva si ne smemo predstavljati samo uradnih dokumentov, knjig, brošur, plakatov in drugega tiskanega materiala. Stara pisma navadno odkrijejo marsikatero zanimivost iz preteklosti imigracije; stara zavarovalna polica pove celo zgodbo iz življenja posameznika; obledeli slika, napravljena ob novi maši, ni več za v okvir, a postane važna priča preteklosti. Zato ne uničujte starih papirjev, časopisov, pisem, slik in listin, marveč jih zavijte in pošljite v Minneapolis. Tam bodo vedeli, kaj napraviti z njimi. Če jih vržete v ogenj, so za vedno izgubljeni.

Moj kratek obisk zbirke me je ponovno prepričal, koliko neizrabljenega gradiva je bilo že doslej po nerodnosti ali neznanju uničenega. Zato: namesto v smetišče, pošljite gradivo na: Immigrant Archives, University of Minnesota, Minneapolis, Minnesota.

Dr. Jože Velikonja

Še nihče ni vseh prevozil

MIAMI, Fla. — Še noben belec ni raziskal in prevozil vseh vodnih poti in prelivov v 4 milijone kv. milj obsegajočih močvirjih Everglades.

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tjedenski priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
All Communications
to
OBSZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Staut,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Milwauški zapiski

Nad vse lepo je bilo slovensko romanje na sv. Goro (Holy Hill), Wis. Vršilo se je na delavski dan dne 6. septembra. Ljudje so prišli prav od vseh strani. Od cerkve sv. Janeza je poseben avtobus pripeljal 46 ljudi. Med romarji smo opazili tudi bivšega jugoslovanskega ministra Dr. Miha Kreka. Tam so bili zastopani slovinci iz Mukwanago, Racina, Sheboygena, West Allisa predvsem pa iz Milwaukee.

Župnik sv. Janeza je opravil tiho sv. mašo pri glavnem oltarju. Med mašo je pevski zbor sv. Janeza pel prelepe slovenske pesmi. Po sv. maši je bil kratek govor v katerem je župnik povedal, da slovinci romajo na to sv. Goro že 40 let. Povdala je pomen romanja. Rekla, da ril je pomen romanja. Rekla, da romamo zato, da delamo pokoro v smislu naročila Marije v Fatimi, da zadostimo za svoje grehe in grehe drugih in da poprosimo Marijo pomoči in varstva za bodočnost. Končal je svoj govor z besedami: Marija nas čaka z odprtimi rokami, nekar je ne pustimo predolgo čakati.

Po govoru je župnik zapel pete litanije Matere božje. Cela cerkev je z vsem navdušenjem prepevala prelepe Marijine pesmi. Nekaterim ljudem so stopile solze v oči. Pozneje so ljudje rekli, da so se tako počutili kot vcaših doma. Vse je bilo tako priskrbo. Po litanijah je bil blagoslov. Za blagoslov rabijo zelo veliko monstranco. Močan človek jo ima dosti, da jo vzdigne in da blagoslov. Ima čez en meter višine.

Popoldne po kratkem oddihu je bil križev pot v spodnji cerkvi in to zaradi tega, da so se ga lahko vsi vdeležili tudi starejši. Prvič letos se je zgodilo, da je zmanjkalo knjižič križevega

pota. Toliko je bilo udeležencev pri križevem potu. Pesmi med postajami je organist sv. Janeza Ernest Majhenich spremljal pesmi na orglah.

Na ta dan imajo tudi različne druge narodnosti svoja romanja tako slovaki, poljaki in drugi. Ti če le morejo ostanejo pri naši maši, ker jim je petje nadvse všeč. Prenekateri je vprašal župnika kdaj je slovenska maša da bodo lahko prišli in poslušali naše petje. Drugi so zopet govorili, da so zopet tukaj. Hoteli so nam povedati, da se nas še spominjajo iz lanskega leta. Vse to poveča zavest in ponos. Mnogi si mislijo vendar imamo nekaj na kar smo lahko ponosni. Ni nas treba biti sram, vsaj ne, da smo Slovenci. Upajmo in pričakujemo, da bomo lahko še nekaj let vzdržali to lepo navado.

Župnik pri sv. Janezu je zapisal v nedeljsko poročilo: Naš priljubljeni kaplan p. Tedaj Trpin, je prestavljen na novo službeno mesto. Volja predstojnikov ga pošilja na novo službeno mesto k cerkvi sv. Janeza Vianeya v Detroit, Michigan. Dragi pater Tadej, Bog Vam povrni obilo za vso Vašo požrtvovalnost in delo, ki ste ga vršili v dobro duš in pa Boga.

Farani so pripravili prav lep poslovilni večer v nedeljo dne 12. septembra v dvorani sv. Janeza. Ob tej priliki so mu darovali lep kelih kot spomin na faro sv. Janeza. Napis na podstavku kelih pravi: "Patru Tadeju Trpinu, ofm farani sv. Janeza Evangelista 1965." Vsakokrat ko bo maševal se bo lahko spomnil dobrih src pri sv. Janezu in odkritosrčne ljubezni, ki mu je pripravil ta kelih.

Slovensko društvo Triglav bo od sedaj za naprej imelo takomenovani sportni dan. So že imeli kake dve leti po vrsti tak dan le da ga niso tako imenovali. Bil je to le drugi piknik, ki se je vršil navadno v zadnji polovici meseca avgusta. Letošnji piknik dne 22. avgusta je že imel značaj sportnega dneva a od sedaj za naprej bo to uraden naslov. Na tem sportnem dnevu, ki je v prvi vrsti namenjen naši mladini, so se vršila prijateljska tekmovanja med posameznimi skupami: letos med Chicazani in Milwaukeečani. Igrali so namizni tenis in odbojko.

Nekoliko sem o tem že poročal a sedaj lahko dodam še nekaj podrobnosti. Krožek, ki je predstavljal Milwaukee se imenuje podbojka Triglav. Bila je zelo ostra borba, tako da se konca ni vedelo, kdo bo zmagal. Končno je le odnesel zmago milwauški krožek. Toliko, da se še lahko imenuje zmaga. Tekma je dala veliko pobude za bodočnost.

V namiznem tenisu so se udarili fantje in dekleta. Tudi tukaj je Milwaukee odnesel prva mesta. Med dekleti sta zmagale Loni Limoni kot prva in Marta Modic kot druga. Med fanti je pa odnesel prvo mesto Jože Kunova, drugo mesto pa Franc Rode iz Chicaga. Mi igralcem kakor tudi prirediteljem iz vsega srca čestitamo in vsem želimo še veliko uspeha in napredka k razviti sportnega dneva. To je zelo posrečena misel.

Dramski odsek pri društvu Triglav je nastopil pri protikomunistični proslavi, ki so jo pripravila srbska društva za svoje padle borce, dne 5. septembra tega leta. S posebno simbolično sliko so nastopili naši fantje in dekleta. Slika naj bi predstavljala vetrinjsko tragedijo. Simbolično sliko si je zamislila gospodična Ivanka Modic. Programsko pa jo je izdelal znani oderski umetnik Lado Kralj. Poleg tega sta nastopila tudi Dr. Miha Krek z govorom kakor tudi gospod Ivan Drčar. Obisk proslavi je bil lep.

Na društvenem sestanku društva Triglav, ki se je vršil dne 12. septembra v društvenem parku je bilo sklenjeno, da bo občni zbor društva dne 10. oktobra ob 3. popoldne. Člane že sedaj obveščamo o tem važnem sestanku. Da bodo mogli aktivno posegati v društveno življenje naj naprej poravnajo svojo članarino in se pripravijo, da bo občni zbor potekal mirno in v splošen napredek društva.

Društvo Triglav ima vsako leto poslovilni dan od parka. To se že vrši več let. Tudi letos bodo poiskovali nekaj takega. Nočejo nič uradnega. Vse naj bi bilo v ožjem krogu in v prijateljskem duhu. Ta poslovilni dan bo na četrto nedeljo v oktobra. Ni to slaba misel. Tako se ohranja družabni duh, ki je za vsako društvo velikega pomena. Naj bi tudi Slovencem pomagal do tiste skupnosti, ki si jo vsi želijo in za katero naj bi vsakdo delal.

Naprošeni smo bili za naslednje obvestilo. Letalske sile razpisujejo mesto električnega tehnika. Zato lahko zaprosi civilna oseba. Ta ponudba je možna v okviru programa, ki so ga zračne sile začele pred nekaj leti. Rabijo električarja, ki se razume na eroplanske motorje, W-10, začetna plača je \$3.21. Služba je odprta v Milwaukee. Prošnje je nasloviti na State Employment Service Office, ali na poštni urad ali pa na Board of U.S. Civil Service Examiners United States Air Force, Minneapolis-St. Paul International Airport, St. Paul, Minnesota 55111.

Peiping napadel Tanta

HONG KONG. — Glavno glasilo Kitajske komunistične stranke je označilo posredovanje U Tanta za mir med Pakistanom in Indijo za "delo ameriškega mešetarja". U Tant je šel v Pakistan in Indijo, da skuša doseči izvedbo resolucije Var-

nostnega sveta Združenih narodov od 6. septembra letos. Resolucija je bila sprejeta soglasno..

Ženske dobijo delo

Gospodinja
Iščem gospodinjo za dom brez matere, 9 otrok, največ hodijo v šolo, svojo sobo in kopalnico. Kličite EV 2-3422. (178)

Delo dobi
Žena ali dekle, ki zna dobro angleško in obvlada popolnoma slovensščino radi prevajanja, dobi delo v pisarni. Pismene ponudbe na Box 123, Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44108. (x)

Hišno delo
Iščemo žensko za hišno delo in likanje, 3 dni tedensko. \$25. Priporočila imajo prednost. Kličite 831-8924. (178)

RABIMO V ODDELKU ZA ZAVESE
• KROJILKE
• LIKALKE
• GUBALKE
• PREGLEDOVALKE
IN
• SESTAVLJALKE
Prošnje na
Personnel Department
SEARS, ROEBUCK & CO.
Southland Shopping Center
6950 W. 130th St. (181)

IZUČIMO STROJNE ŠIVILJE

Izučimo sposobne posameznice za delo v naši tovarni. Ta služba je stalna in nudi plačo od kosa.

Zglasite se od 8. dop. do 5. pop., od ponedeljka do petka.
JOSEPH & FEISS CO.
2149 W. 53 St. 961-6000
blizu Lorain Ave. (181)

Iščemo
Kuhinjsko pomoč, ure od 7. zj. do 2. pop.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214 (x)

Čistilke
Iščemo čistilke za poln čas, plača od ure, počitnice, bolniški dopust in praznični plačani. Oglasite se pri "Personnel Dept."
ST. VINCENT CHARITY HOSPITAL
2222 Central Ave. (182)

Moški dobijo delo

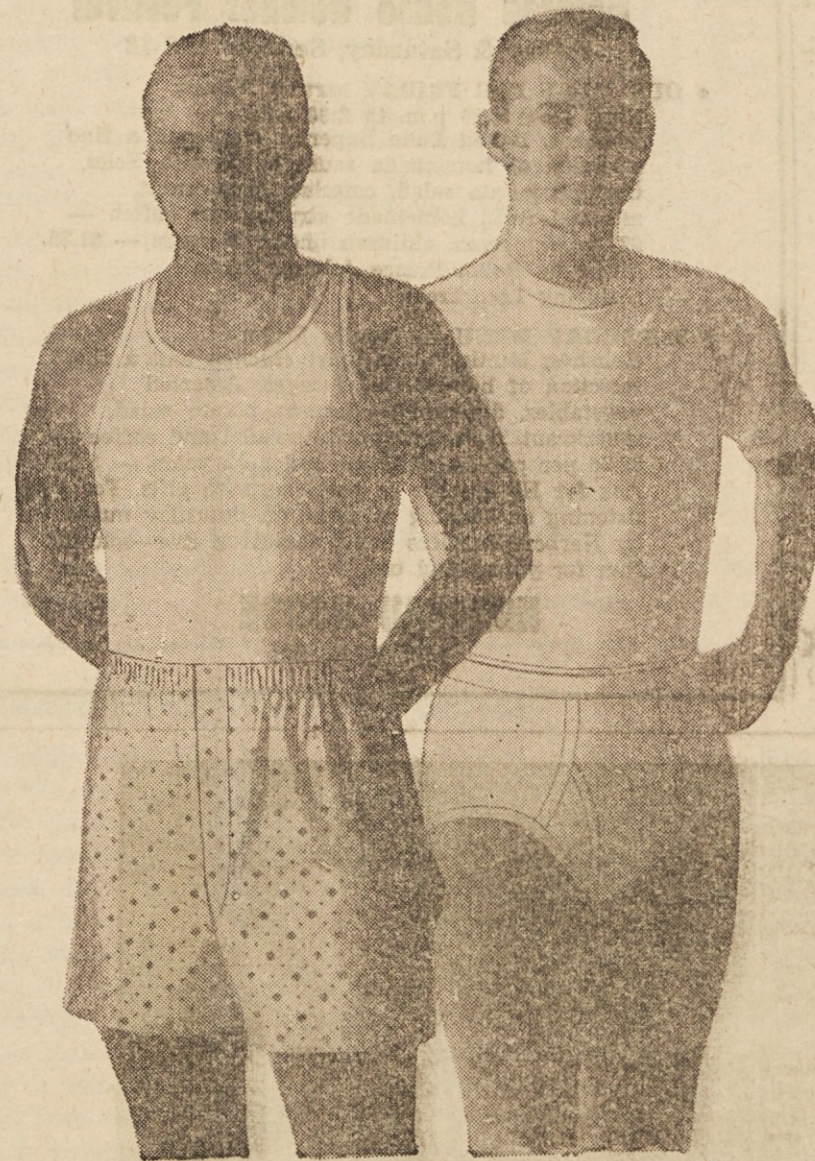
RABIMO V ODDELKU ZA ZAVESE KROJILCE ZA PREVLEKE NAMEŠČEVALCE ZAVES
Prošnje na
Personnel Department
SEARS ROEBUCK & CO.
Southland Shopping Center
6950 West 130th St. (181)

DOWNTOWN: ponedeljek in četrtek od 9:30 zjutraj do 9 zvečer.

PODRUŽNICE: od 9:30 zjutraj do 9:30 zvečer

Rabite Eagle znamke
kot denar v vseh 6
May Company trgovinah!

MAY'S ALL 6 STORES **BASEMENTS**



RAZPRODAJA

moškega boljsega osebnege

PERILA

8 za \$4

69c do 89c če je brez napake.

Bombažne bele majice z rokavci

Če brez napake 89c, ojačan prilagodljiv kroj, okrogli izrez. Male, srednje, velike in posebno velike.

Bombažne pletene hlačke

Če brez napake 89c, gladko pletene, podložen sprednji del — podpornik — elastični pas v belem. Mere male, srednje, velike in posebno velike.

Bombažne atletske majice

Če brez napake 89c, rebrasti vzorec, s širokimi ramnicami, obrobljeni vratni izrez. Male, srednje, velike in posebno velike.

Bombažne spodnje hlačke

Če brez napake 89c, boksarski in drugi, kroji, v naprej uskočena bombaževina, hladne, bombaževinast elastičen pas. Solidne, moderne in bele v merah od 30 — 42. Malenkostno nepravilne.



Sprejemamo in izvršujemo naročila po pošti in telefonu
Kličite CH 1-3070

KLETN MOŠKI ODDELEK V VSEH 6 TRGOVINAH

MOSKI NAJNOVEJŠI OXFORD MORNARIŠKI ČEVLJI

iz pravega telečjega usnja

Redna cena 7.99
sedaj samo

6.88

2 para za \$13

Delani iz preostale mornariške zaloge. Podplati iz Good-year usnja. Pete gumijaste. Gornnji del iz telečjega usnja. Mere 6½ do 12, širine C, D, E, EE. Samo črni.



Izvršujemo telefonsko in pismena naročila.
Kličite CH 1-3070

KLETN MOŠKI ODDELEK V VSEH 6 TRGOVINAH



Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA—
obrnite se z zaupanjem
na zanesljivo trdko z
dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.
Telefon Mitchell 5-7174
1732 So. 11th Street
Milwaukee 4, Wis.

How to buy and use a study lamp...



The best way to insure good study lighting for your youngsters is through the use of modern study lamps which are properly designed to reduce eyestrain and encourage good study habits.

Modern study lamps are available in a variety of colors which make the study room more attractive. You can find study lamps on sale at department stores, furniture dealers or lamp dealers.

WISCONSIN electric power COMPANY

ENRICA V. HANDEL - MAZZETTI:

Jese in Marija

I.

O takih vsakdanjih rečeh mora razsojati pa mu ni drugega v mislih kakor sedme-ro angelov iz apokalipse. Proti poldnevu so prišli še viničarji iz Marbacha in Malega Pechlar-na, pet in dvajset mož, se mu-koma spravili v sobo in začeli govoriti o viničarskem ce-hu, kateri naj se ustanovi v Marbachu po zgledu kremškega ce-ha svetega Pavla, zlasti v ob-rambo plemenitega vinograd-ništa proti tujim prekupcem, ki se začenjajo zadnji čas brez dovoljenja utihotapljati in pre-vzemati najlepše vrtove. Ali hoče gospod rihtar, ki je tudi vinogradnik, pristopiti s svoji-mi občanarji.

Rihtar se je nestrpnost pre-se-dal na svojem stolu: "Bom pre-mislil. Vrnite se prihodnji po-nedeljek."

Pa je že potegnil njihov vod-ja Benedikt Freinthalier, mest-ni svetnik iz Marbacha in vino-gradnik, neko presneto pisanje iz nedrij, nekaj točk Kremške-ga reda in nekaj novih točk z-raven, naj si jih gospod rihtar ogleda, pa morda kaj prenaredi, ker vemo, da gospod rihtar te reči bolje razume kakor mi. Schinnagel je segel mrmraje po listu in bral v njem, poteč in praskaje se po glavi. "Dobro je... Le tako naredite!"

A moške sitnarijo še dalje. Ceh še nima imena, kar je glav-

na reč. Gospod rihtar naj pove katero. "Vzemite koledar pa si izberite enega svetnika!" je za-renčal Schinnagel. Pohajalo mu je potrpljenje. Kmet in kopilar Gerbel predlaga svetega Mar-tina po marbaškem cerkvenem patronu. Neki drugi hoče imeti sveto Marijo, svetovavec Frein-thaller pa noče ne Martina ne Marije. Ceh je ceh in ni nikak oridori. "Imenujte ga Kapljico ali Vinski cvet; saj duhovniki res že ne vedo, kje povsod bi postavili svoje patrone in kje bi kropili z blagoslovljeno vo-djo. Prihodnjič bodo celo bika blagoslovili!"

Četudi je ta predlog dokaj brezbožen, vendar močno ugaja. Marbaški kopači in viničarji so namreč po tretjini nepobožni ljudje. Soglasno z vzkliki izbero 'kapljico' za ime kopaškega ce-ha v Marbachu in gospod rihtar vpiše to ime v pisemski osnu-tek, maje z glavo in se obenem muza, dočim kopači od veselja vpijejo. Zdaj pa ima spet vsak svoje pomisleke glede pravil. Ljudje iz Kremša da so preveč pobožni. Ni nam treba toliko priprošnjih, zahvalnih in kva-tembrskih maš, eno žegnanje na leto pa je dovolj, in to o kaznih zaradi pridušanja in kletvine naj tudi izostane; pa vstopnina je previsoka, saj nismo principi. Postavite petnajst krajcarjev mesto trideset; postavite deset! "Tudi dobro! He, saj je vaš denar," je rekel logar.

Freinthalier mu je pošepetnil na uho: "Falotje so. Le pustite, naj ostane trideset. A tu—" je pokazal s svojim kazalcem, na katerem je nosil prstan, na toč-ko glede kletvine, — "pripisite majhno opombo, zato da se bo

Glebhoffmann jezil."

"Kakor želite!" Logar je zari-sal s svojo okorno roko dvoje ali trije pristavkov v osnutek. Ko je tiho mrmraje pisal, so se odprla vrata v napolnjeno sobo; jak in čvrst prepil je sunil v prostor, nekdo je vprašal v gos-poski nemščini:

"Jeli tu? Kaj pa dela?"

"Jezus, moj visoki gospod!" je skočil logar pokonci, kakor da ga je pičil škorpion. "Ljud-je, moške, dajte prostora plemenitemu gospodu Veldern-dorffu!"

Kopači so se pomaknili in stisnili ob stene in se poklanjali, kolikor so mogli, ter se pri tem udarjali z glavami; nekateri so v hitrici oblekli narobe svoje jopiče, katere so bili prej slekli.

Velderndorff je milostno od-zdravljajal. "No, Schinnagel? Vse prav? Dolgo se nisva videla. — Moja žena je bila nekaj bolna, pa je nisem mogel pustiti same. Hvala Bogu, ni bilo nič hudega. — Tu imate svojega dohtarja nazaj. In tukaj vidim svojega." Položil je gibko roko na Lutro-vc biblijo. "Tega bom zdaj vzel s seboj."

Tedaj je logar sklenil roke in prosil: "O, dragi gospod, ne še, ne še! Le še osem dni mi pustite knjigo, lepa je in prečudna, kar ločiti se ne morem od nje, je pač najlepša knjiga na svetu." "Ta knjiga." — je rekel Jese in se navidezno pomišljal. "Prav za prav jo sam potrebu-jem — a če nimate pomislekov pa jo hočete obdržati — naj pa bo! ... Potemtakem vam je uga-jala. In satan vas ni še vzel, četudi ste jo brali?"

"Gospod! ... Zdi se mi, da dozdaj še pravi kristjan nisem bil. Vi in te bukve šele me bo-ste naredili."

"Res? To bi bilo pa lepo! Pa kaj bo rekla logarica?" se je ljubilo mlademu lutrovskemu apostolu šaliti se s svojim spre-obrnjencem. Pri tem so mu oči gorele od veselja.

"Se ji bo že še tudi posvitalo," je dejal logar počasi in skoraj z bridkostjo; tega bi mladi gos-pod ne bil smel reči.

"Tukaj sem sicer zmotil neko

zborovanje. Kaj pa je, o čem ste govorili?"

"Samo o novem kopaškem cehu, milostni gospod, ki se bo ustanovil v Marbachu, o pravi-lih. Če je visokemu gospodu všeč, tukaj je osnutek."

Velderndorff je vzel list, ka-terega mu je spoštljivo nudil logar, ki ga je obenem priljud-no prisilil, da je sedel v usnjati stol. Pogledal je v list, se sme-jal spricho imena, se smejal, češ, da blagajna ne bo tako težka postala pri desetih novcih na glavo, kakor so duhovniki ob svoji štoli, in je bil s tem zopet pri svojem najljubšem govorje-nju.

"V Starem Pechlarnu piše zdaj Wachter osnutek, pa uge-nite, moji ljubi, kaj stoji v tem pismu!"

"Ljubi" njegovi so napeli uše-sa, ugeniti pa niso mogli.

"Sedem in dvajset meščanov v Starem Pechlarnu, ki so pro-testanti, zahteva liberum exer-citium, to se pravi dovoljenje, da smejo svobodno opravljati svoje verske dolžnosti, kot člani izjemnega mesta Reznega od bodočega cesarja; kdo je ta, ne vemo, upajmo, da ni noben Leopold ali Leopold Viljem."

Ko je to govoril, so se pomek-nili kopači, ki so bili sirovi ljudje, odprtih ust, žarečih oči in sopihajočih nosnic tesneje k Velderndorffu. Njihovi očetje so bili lutrski, in še dandanes straši v Marbachu duh, ki ni katoliški.

"No, kaj desti, ljubi moji, ka-ko vam je to všeč? Ti iz Starega Pechlarna so pogumni, jelite? Sedem in dvajset jih je podpi-salo, osem in dvajseti sem pa jaz."

To je bilo vseh kopačem, kar vsi so vzklikali:

"Kajpada! Prav imajo Pech-larnci! To nam je všeč."

Schinnagel je vprašal: "Mi-lostni gospod, ali pa je kaj upa-nja, da bodo uspeli s takim pi-sanjem."

Četudi so mu oči nekoliko za-megljene, odkar stoji pod Vel-derndorffovim vplivom, toliko ga je le, da se oveda, da je tako pismo neumestno in more po-

stati zelo nevarno tistemu, ki ga je zmisli.

"Če je kaj upanja? Kaj pa mislite, saj sem jaz podpisal!"

Schinnagel se je zamislil. Ljudje okoli njega so govoril sirovo in glasno vseprek.

"Seveda imajo prav Staro-pechlarnci, da hočejo postati evangelijski! — Saj bi mi prav isto radi storili, pri velikem Bogu z Sonntagsberga, in pro-sili za versko svobodo, če bi le

vedeli, kako se to naredi." Vel-derndorff je menil veselo, da jim to lahko pove.

"Oha, kar povejte nam, gos-pod, kajti kaj imamo od katoli-štva trud in težave! Gospod gospod nas slači do srajce in Glebhoffmann nam vleče celo kožo raz glavo."

Divje so se spravili nato nad župnika. Freinthalier in Gerbel sta drug drugega prevpila, vsakteri ga je hotel narediti še

bolj črnega. Ta Glebhoffmann, ta skopuh, ta Judež, ta lažnik in siepar! Marbach da je mesto trpljenja, tako trdi, mi mešča-nje da smo psi in roparji; tako je spremenil mesto trpljenja se-bi v mesto obogatitja in ga ni sram, da je roparjev ropar. Ha, nesrečni far!

(Dalje prihodnjič)

— Povprečno kurje jajce teh-ta desetino funta.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

WORKING FOREMAN
Top \$\$\$ Small Shop
General Machine work from Blue-prints, familiar with aluminum die casting. Set-up equipment lathe-drill press. We pay top \$\$\$ for your ability. Call Mr. Geary 342-1141. (177)

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

ASSEMBLERS

Jobs available on our packaging line for both the day and night shift. — Ample fringe benefits included.

Uniforms free of charge.

Holidays. Discount on employee purchases.

Apply at employment office

CAPITOL PACKAGING

1502 N. 25th AVE.

MELROSE PARK
(182)

YOU ARE CORDIALLY INVITED
TO THE ANNUAL

Hofbrau House October Festival

Friday & Saturday, Sept. 17 and 18

- **OUR MENU FOR FRIDAY** serving Family Style from 6:30 p.m. to 2:30 a.m.
Relishes, Baked Lake Superior trout and a fine selection of homemade sausages, French Fries, German potato salad, coleslaw, sauerkraut, assorted rolls, homemade strudel and coffee — \$2.35 per person, children under 12 years — \$1.35. Music by Polka Prince Johnny Pecon featuring Lou Trebar.
- **SATURDAY MENU — Family Style:**
Relishes, Munich style roast chicken and a fine selection of homemade sausages. Assorted vegetables, dumplings, German potato salad, sauerkraut, rolls, homemade strudel and coffee — \$2.35 per person, children under 12 years — \$1.35. Ask for HB pitcher of beer, surprise gifts. For your listening or dancing pleasure on Saturday music by Herbert Kusbers band, featuring Eva—soloist. Fun for young and old.

HOFBRAU HOUSE

1400 E. 55 St.

Izvrstno za sedanjo sezono

Stroh's zavitki po 6 škatelj piva gredo povsod z Vami. Pripravne škatlje se shla-dijo v par minutah... se ne ubijejo... nikdar ne rabijo odpiralca. Samo poteg-nite za jeziček. Potem pokusite edino ameriško pivo varjeno nad direktnim ognjem. Na ta način Stroh's dobi boljši okus iz primesi, ki jih doda pivu. Prihodnjič, ko boste imeli v načrtu piknik... kak dan na plaži... ali samo kuhanje na prostem... vzemite seboj Stroh's značilni rdeči paket 6 škatelj. Zahtevajte "6 Stroh's" in uživajte!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Vprašajte nas, kako lahko podvojite vaš denar v eni varni investiciji

Ne tvegajte nič. Vaš denar raste hitreje, kot si mislite, če ga naložite — varno — pri Cleveland Trust in ga pustite tam, da služi več de-narja za Vas. Potrebnihi je 17½ let, da se podvoji \$1000 po seda-nji obrestni meri.

Seveda obstajajo investicije, ki obljublajo masnejše in hitreje nagrade. Toda za varnost in go-tovost Vašega dobička, potrebu-jejo Vaši prihranki varstvo, ka-

tero nudi banka, kot je Cleveland Trust.

Brezhibni sistem, finančna var-nost in inteligenčno skupinsko vodstvo več kot 722,000 kontov, je naredilo The Cleveland Trust Company za največjo ohijsko banko. 77 prikladnih bančnih uradov Vam je na razpolago.

Vredno je hraniti varno pri Cleveland Trust. Potem, kadar potrebujete denar, samo vprašajte nas. Ta je na Vašem kontu.

Kadar potrebujete denar... vprašajte

Cleveland Trust

NAJVEČJO OHIJSKO BANKO

Član Federal Deposit Insurance Corporation

PRIPRAVLJENA DELITI S PRIJATELJI — Plavolasa Cheryl Baskin deli v Silver Springs v Floridi svojo precej veliko "liziko" s snama v tamkajšnjem živalskem vrtu. Izgleda, da so vsi trije zadovoljni.